

EV Haridus- ja Teadusministeerium, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Eesti Muusikaõpetajate Liit kuulutavad välja

X Üleriigilise muusikaolümpiaadi

Olümpiaadi patroon on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia rektor professor

Ivari Ilja

OLÜMPIAADI JUHEND

Muusikaolümpiaadi korraldavad Eesti Muusikaõpetajate Liit, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Haridus- ja Teadusministeerium.

Olümpiaadi eesmärgid on:

- luua muusikaliselt andekatele noortele võimalus ja motivatsioon loovaks muusikaliseks eneseväljenduseks;
- innustada noori tegelema omaloominguga (teose loomiseks võib kasutada vokaali, akustilisi muusikainstrumente ning elektroakustilisi, audiovisuaalseid ja multimeedia vahendeid);
- pakkuda osalejatele võimalusi omaloominguliste teoste kõlamiseks laiema kuulajaskonna ees;
- arendada muusikalist kirjaoskust kui eeldust loominguliseks tegevuseks;
- väärtustada muusikaõpetust kui loovainet riiklikus õppekavas;
- luua muusikaliselt andekatele õpilastele võimalus osaleda nii maakondlikel, üleriigilistel kui rahvusvahelistel võistlustel.

Muusikaolümpiaad viiakse läbi 2019/2020 õppeaastal kahes vanuserühmas:

- Põhikool – osaleda võivad õpilased vanuses 12-15 aastat (seisuga 25.04.2020)
- Gümnaasium – osaleda võivad õpilased vanuses 16-19 aastat (seisuga 25.04.2020)

Muusikaolümpiaad viiakse läbi kahes voorus:

- 1) piirkondlik voor **15. veebruaril 2020 algusega kell 10.00**
- 2) üleriigiline voor **27.-28. märtsil 2020** Tallinnas, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, aadressil Tatari 13.

V Rahvusvaheline muusikaolümpiaad toimub 22.-25. aprillini 2020 Küprosel, Ayia Napas.

Piirkondlik voor

Muusikaolümpiaadi piirkondlik voor toimub laupäeval, 15. veebruaril 2020 algusega kell 10.00

Piirkondliku vooru olümpiaadikomisjoni esimehe nime ja kontaktandmed palume teatada 1. novembriks 2019 aadressil ene@ema.edu.ee

Põhikooli osas koostatakse ülesanded lähtuvalt III kooliastme õpitulemustest (Põhikooli riiklik õppekava 2011).

Gümnaasiumi osas koostatakse ülesanded lähtuvalt I ja II kursuse õpitulemustest (Gümnaasiumi riiklik õppekava 2011; ajastud: klassitsism, romantism ja helilooja Veljo Tormis) ning põhikoolis omandatud muusikalisest kirjaoskusest.

Olümpiaadi töökeeleks põhikoolis on eesti- ja vene keel, gümnaasiumis eesti keel.

Olümpiaadi läbiviimiseks on vajalik:

1. toimiv internetiühendus
2. kõlaritega varustatud projitseerimisvahendid
3. klaver
4. elektroakustilised, audiovisuaalsed ja multimeedia vahendid (omaloominguks selle žanri valinud osalejatel palume eelnevalt täpsustada vahendite vajadust/võimalust oma maakonna/linna olümpiaadikomisjoniga).

Piirkondliku vooru võitjate kirjalikud tööd (teoreetiline osa ja gümnaasiumil ka arvustus) palume saata **postiga** üleriigilisele žüriile **22. veebruariks 2020** ning lisada nendele:

- a) **kaaskiri**, milles teatatakse piirkonna žürii poolt olümpiaadi lõppvoorude suunatud õpilaste andmed;
- b) **piirkondliku vooru täielikud protokollid (paberkandjal)** vastavalt näidisele (ees- ja perekonnanimi, kool, klass, õppekeel, aineõpetaja, ülesannete eest saadud punktid ning punktide kogusumma);
- c) **gümnaasiumiastmes osalenute omaloomingulised teosed noodistatult või žanripspetsiifikast lähtuva salvestisena.**

Materjalid palume saata aadressil:

Ene Kangron
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
Tatari 13
10 116 Tallinn
Märksõna - Muusikaolümpiaad 2020

Üleriigiline voor

Muusikaolümpiaadi üleriigiline voor toimub **27.-28. märtsini 2020 Tallinnas algusega kell 15.00** Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, aadressil Tatari 13

Olümpiaadi üleriigiline voor toimub ühtsete küsimuste alusel, mille koostamise eest vastutab Eesti Muusikaõpetajate Liidu poolt moodustatud olümpiaadi komisjon.

Piirkondliku vooru žürii otsusega on võimalik saata üleriigilisse vooru kuni kolm õpilast mõlemast vanuserühmast. Tallinnast on võimalus saata lõppvooruga kuni viis õpilast mõlemast vanuserühmast.

Lõppvooruga kutsutute nimekirjad avalikustatakse hiljemalt **1. märtsil 2020** olümpiaadide veebilehel www.ttkool.ut.ee/olympiaadid ja Eesti Muusikaõpetajate Liidu kodulehel www.emol.ee
X üleriigilise muusikaolümpiaadi lõppvooruga tulemused avalikustatakse eelnimetatud veebilehtedel hiljemalt **6. aprillil 2020**.

Üleriigilise vooru võitjatel on võimalus osaleda V Rahvusvahelisel muusikaolümpiaadil 22.-25. aprillini 2020 Küprosel, Ayia Napas.

Rahvusvaheline olümpiaad toimub samuti kahes vanuserühmas:

- 1) õpilased vanuses 12-15 aastat (seisuga 25.04.2020)
- 2) õpilased vanuses 16-19 aastat (seisuga 25.04.2020)

Üleriigilise vooru orienteeruv ajakava

(täpsustatud ajakava saadetakse piirkondliku olümpiaadi komisjoni esimehele ning avalikustatakse EMÕ Liidu veebilehel www.emol.ee).

Reede, 27. märts 2020

14.00 Osavõtjate registreerimine
15.00-15.45 Kirjalikud ülesanded
16.30 Noodist laulmine, rütmiharjutuse esitamine

Saaliproovid (laulmine, omalooming)

Laupäev, 28. märts 2020

10.30 Õpitud laulu esitamine (avalik esinemine)
12.30 Omaloomingu esitamine (avalik esinemine)
16.00-17.30 Autasustamine, olümpiaadi lõppkontsert Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia uues kontserdisaalis.

Olümpiaadi üleriigilisse vooruga kutsutud õpilased (võistlejad) kindlustatakse olümpiaadi toimumise ajal tasuta öömaja ja lõunasöögiga. Ööbimise soovist teatada hiljemalt **1. märtsiks 2020 e-posti aadressil: inge.raudsepp@innove.ee**

Õpilastega kaasas oleva täiskasvanu ja kaasesineja(te) lähetuskulud katab lähetaja.

Autasustamine

Kõiki osalejaid autasustatakse punktide kogusummast lähtuvalt kuld-, hõbe- või pronksdiplomiga.
Eripreemiatega autasustatakse erinevate voorude silmapaistvamaid esinejaid.

Olümpiaadi sisu

Põhikool

(osalejad vanuses 12-15 aastat seisuga 25.04.2020)

Põhikooli muusikaolümpiaad koosneb kolmest osast.

I osa muusikalis-teoreetiline test, mille sisu lähtub põhikooli III kooliastme õpitulemustest:

1) kirjalikud ülesanded, sh muusika kuulamine ja küsimused, mis koostatakse Rahvusoper „Estonia“ veebilehe põhjal <http://www.opera.ee>

Kirjalike ülesannete (sh muusika kuulamine) lahendamiseks on aega 45 minutit. Seejärel loositakse esinemisjärjekord, mis kehtib kõigi järgnevate tegevuste puhul:

- 2) harjutuse laulmine noodist astmenimedega;
- 3) rütmiharjutuse esitamine (õpilase valikul koputades või plaksutades)

II osa – laulu esitamine

Osavõtja esitab ühe eesti helilooja laulu või vabalt valitud rahvalaulu. Õpilane esitab laulu peast, kas *a cappella* või naturaalpilli(de) saatel temale sobivas helistikus. Fonogramme pole lubatud kasutada.

III osa – omalooming

Osavõtja esitab kuni 3-minutilise varem ettevalmistatud omaloomingulise teose. Teose loomiseks võib kasutada vokaali, akustilisi muusikainstrumente, elektroakustilisi, audiovisuaalseid ja multimeedia vahendeid.

Omalooming võib olla pealkirjastatud laul (*a cappella* või saatega), instrumentaalpala, või elektroakustiliste-, audiovisuaalsete ja/või multimeedia vahenditega loodud kompositsioon.

Esitusele võib kaasata teisi lauljaid ja instrumentaliste. **Autor võib, aga ei pea olema üks teose esitajatest.** Teose muusika peab olema olümpiaadil osaleja originaallooming.

Teos esitatakse mõlemas voorus avalikult elavas ettekandes või žanrispetsiifikast lähtudes salvestiselt.

Omaloomingu hindamisel lähtutakse teose originaalsusest, väljendusvahendite vastavusest teose ideele, vormi terviklikkusest ja esituse veenvusest.

Omaloominguline töö võib olla sama piirkondlikus ja üleriigilises voorus.

Põhikooli olümpiaadi II ja III osa on mõlemas voorus avalikud esitused.

Gümnaasium

(osalejad vanuses 16-19 aastat seisuga 15.04.2020)

Gümnaasiumiastme muusikaolümpiaad koosneb neljast osast.

I osa – muusikalis-teoreetiline osa, mille sisu lähtub muusikaõpetuse riikliku ainekava gümnaasiumi I ja II kursuse õpitulemustest (Gümnaasiumi riiklik õppekava 2011 –valitud ajastud **klassitsism, romantism ja helilooja Veljo Tormis**) ning põhikoolis omandatud muusikalisest kirjaoskusest.

1) Kirjalikud ülesanded (sh küsimused, mis koostatakse ajakirja *Muusika* 2019 a. ilmunud väljaannete põhjal);

2) muusika kuulamine.

Kirjalike ülesannete (sh muusika kuulamine) lahendamiseks on aega 45 minutit.

Seejärel loositakse esinemisjärjekord, mis kehtib kõigi järgnevate tegevuste puhul:

3) harjutuse laulmine noodist (individuaalselt) kuni kahe märgiga helistikes (kaasa arvatud, sh ka harmooniline ja meloodiline moll). Lauldakse astmenimedega või tähtnimetustega;

4) rütmiharjutuse esitamine (õpilase valikul koputades või plaksutades).

Kirjalikes ülesannetes, noodistlaulmise- ning rütmiharjutustes kasutatakse ka kaheksandiktaktimõõte.

II osa – laulu esitamine

Osavõtja esitab ühe eesti helilooja laulu või vabalt valitud rahvalaulu. Õpilane esitab laulu peast, *a cappella* või naturaalpilli(de) saatel temale sobivas helistikus.

Fonogramme pole lubatud kasutada.

III osa - eelnevalt ettevalmistatud kirjalik kontserdi- või muusikalavastuse arvustus.

(vt Lisa 1). Tööd palume saata maakonna/linna olümpiaadikomisjoni esimehele vastavalt piirkondliku vooru läbiviijate poolt kehtestatud tähtajale.

IV osa – omalooming

Osavõtja esitab kuni 3-minutilise varem ettevalmistatud omaloomingulise teose.

Teose loomiseks võib kasutada vokaali, akustilisi muusikainstrumente, elektroakustilisi-, audiovisuaalseid ja multimeedia vahendeid. Omalooming võib olla pealkirjastatud laul (*a cappella* või saatega), instrumentaalpala või elektroakustiliste-, audiovisuaalsete ja/või multimeedia vahenditega loodud kompositsioon.

Esitusele võib kaasata teisi lauljaid ja instrumentaliste. **Autor võib, aga ei pea olema üks teose esitajatest.**

Teose muusika peab olema olümpiaadil osaleja originaallooming.

Teos esitatakse mõlemas voorus avalikult elavas ettekandes või žanripetsiifikast lähtudes salvestiselt.

Omaloomingu hindamisel lähtutakse teose originaalsusest, väljendusvahendite vastavusest teose ideele, vormi terviklikkusest ja esituse veenvusest. Omalooming võib olla sama piirkondlikus ja üleriigilises voorus.

Gümnaasiumiastme olümpiaadi II ja IV osa on mõlemas voorus avalikud esitused.

Lisa 1

Nõuandeid kontserdi või muusikalavastuse arvustuse kirjutamiseks gümnaasiumis (Koostaja Ia Remmel)

Arvustus võiks koosneda kolmest osast: sissejuhatus, teema arendus ja kokkuvõte.

Sissejuhatuses tuleks kirja panna üldine informatsioon:

- mis kuupäeval ja kus kontsert toimus,
- kes esinesid,
- milliseid teoseid esitati;
- lisada paar üldistavat lauset kontserdi üldmeeleolust või kontserdikava ülesehitusest.

Teema arendus peab sisaldama arutlust kontserdist. Alustada võiks esitatavatest muusikateostest. Kirjutise värvikamaks muutmiseks võib otsida huvitavaid fakte ja tsitaate heliloojatest või kasutada kavalehel olevat teavet. Siiski ei maksaks sõnasõnalt kavalehel olevat tsiteerida, vaid mõne huvitava mõtte või fakti põhjal omi mõtteid ja järeldusi esitada.

Suurem osa teema arendusest peaks sisaldama mõtteid esinejate ja esituste kohta.

Esituse analüüsimisel tuleks lähtuda näiteks järgmistest kriteeriumidest:

- lähemalt võiks rääkida esinejatest, kasutades taas materjali kavalehelt või otsida lisaks internetist. Kui materjali on väga palju, tuleks sealt valida olulisem (valikuliselt konkursivõidud, esinemised kuulsates kontserdisaalides, koostöö nimekate interpretidega jne).
- Kas esineja pillimänguoskus (või lauluoskus) oli heal tasemel või jättis soovida? Miks sa nii arvad?
- Kas esitus avas sinu arvates selle helilooja stiili- ja mõttemaailma? Oluline oleks ka põhjendada ja seletada, mida arvad sina selle helilooja muusikast ja kuidas peaks seda sinu arvates esitama.
- Kas esitus oli
 - originaalne ja erakordne,
 - pigem korralik ja tavapärane,
 - veider ja arusaamatu,
 - pettumus.

Taas tuleks põhjendada, miks sa niimoodi arvad.

- Kui arvustada operit või muusikali, siis tuleks rääkida ka lavastusest, dekoratsioonidest, kostüümidest, tantsuseadetest jm.

Kokkuvõte võiks koosneda kolmest-neljast lausest, kus tuuakse ära

- arutlusest tekkinud järeldused,
- arvamused sellest, kas kontserdil kuulnud muusika konkreetse interpreedi (interpretide, orkestri jne) esituses tekitas mõtteid (milliseid?), vaimustas (miks?), tekitas igavust (miks?) jne,
- kontserdi (muusikalavastuse) võrdlus oma varasemate kontserdikogemustega,
- ettepanekud esinejatele või kontserdikorraldajatele.

Kindlasti on oluline leida kirjutisele tabav pealkiri.

Kirjatöö nõutav pikkus on poolteist kuni kaks A4 lehekülge, kirja suurus Times New Roman 12 punkti, reavahe 1,5.

Teksti viimistlemisel tuleb pööra tähelepanu õigekeelsusele ja korrektsele sõnakasutusele, samas mitte unustada ka kujundlikku väljendust ja isikupärast stiili. Kui mõne sõna õigekirjas on kõhklusi, tasuks see üle kontrollida “Eesti keele sõnaraamatust” või “Võõrsõnade leksikonist”. Esinejate ja heliloojate nimed võiks kavalehelt üle kontrollida, kui seda võimalust pole, siis ENEst, mõnest (võõrkeelsest) muusikaleksikonist või äärmisel juhul Internetist. Arvutis kirjutatud teksti tasub alati vähemalt üks kord välja printida ja üle lugeda – nii leiab üles ikka ette tulevad näpuvead. Olümpiaadile esita/saada töö pdf-formaadis.